

Riktlinjer – mottagande av nyanlända barn och elever

Diarienummer	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare
UN 2020/0783	2020-11-03	Utbildningsnämnden	Administrativ chef bildningsförvaltningen

Dokumentets syfte

Riktlinjerna ska säkerställa en likvärdig förskola och skola för nyanlända barn och elever.

Riktlinjerna ska ange principer, resursfördelning och ansvarsfördelning vid mottagande av nyanlända barn och elever bosatta i Danderyds kommun.

Dokumentet gäller för

Samtliga förskolor, grundskolor och gymnasieskolor i Danderyds kommun.

Innehållsförteckning

Nyanlända barn och elever.....	3
Definitioner.....	3
Styrdokument.....	4
Förskolan.....	4
Mottagande.....	4
Struktur tillägg.....	4
Grundskolan.....	4
Att välja grundskola i Danderyds kommun	5
Mottagande.....	5
Anländ via socialkontoret.....	5
Anländ på annat sätt.....	5
Utbildningen.....	5
Studiehandledning.....	6
Särskilt stöd.....	6
Struktur tillägg.....	6
Resursfördelningsmodell för nyanlända elever i Danderyds kommun.....	7
Gymnasieskola.....	7
Elever bosatta i Danderyd som går i skola i annan kommun.....	7
Uppföljning.....	8
Övergångsregler.....	8

Nyanlända barn och elever

Alla nyanlända barn och elever som enligt skollagens definition är bosatta i Danderyds kommuns förskolor och skolor ska få ett likvärdigt mottagande. Samtliga grundskolor i Danderyds kommun ska kunna erbjuda nyanlända elever undervisning med hög kvalitet.

Det är viktigt att verksamheten organiseras både på individ, grupp och organisationsnivå och att både kunskapsuppdraget och världsgrundsuppdraget omfattas i arbetet. Varje verksamhet ansvarar för att kompetens finns på respektive förskola och grundskola för kartläggning, stöd och undervisning av nyanlända barn och elever.

Inom bildningsförvaltningen ska kompetens finnas inom området som stöd för verksamheterna.

Definitioner

Nyanländ elev

För att tillhöra gruppen nyanlända elever i enlighet med skollagens definition ska barnet ha varit bosatt utomlands och numera vara bosatt i Sverige. Barnet ska ha påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår hen fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet.¹

Utbildningsnämnden har fattat beslut att förskolor och grundskolor som tar emot barn som inte är nyanlända skollagens definition enligt punkt 1 ändå ska kunna få strukturtillägg.

Strukturtillägg

Ersättning till förskola och grundskola som följer svensk läroplan och tar emot en nyanländ elev eller barn. Storleken på beloppet för grundskola varierar utefter elevens förutsättningar. Vad förskolan/grundskolan förväntas använda strukturtillägget till definieras i rutiner för mottagande av nyanlända barn och elever. Strukturtillägg kan förskolor och grundskolor ansöka om hos bildningsförvaltningen.

Mottagande

Processen från det att informationen når kommunen om att det kommer ett nyanlänt barn/elev till att barnet/eleven är i verksamheten.

Kartläggning

Undersökning av elevens befintliga kunskaper i relation till svensk läroplan. Utifrån denna görs en planering av skolans insatser.

Studiehandledning

Individanpassat stöd på elevens starkaste språk² i syfte att stödja kunskapsutvecklingen hos flerspråkiga elever.

¹ 3 kap 12 a § skollagen

² Modersmål eller tidigare skolspråk.

Styrdokument

Statliga styrdokument för mottagande av nyanlända elever finns skollagen (2010:800), skolförordningen (2011:185), gymnasieförordningen (2010:2039) samt i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2016:2).

Förskolan

Reglering i skollagen eller i allmänna råd från Skolverket finns inte avseende barn i förskola. Danderyds kommuns *Riktlinjer för mottagande av barn och elever* innefattar dock mottagande även avseende barn i förskoleåldern. Utbildningsnämnden har till budget 2019 fattat beslut att strukturtillägg också omfattar de barn i förskoleålder som kommer till kommunen via socialkontorets mottagning för nyanlända.

Mottagande

Socialkontoret kontaktar bildningsförvaltningen tidigt för att informera om att det kommer barn till kommunen. Socialkontoret lämnar information om barnets ålder, språk och planerad bostadsadress samt om det finns funktionsnedsättning. Bildningsförvaltningen ansvarar för att kontakta förskolorna i kommunen för att ge förslag på var barnet kan få plats. Bildningsförvaltningen ansvarar för kontakterna med socialkontoret och förskolan fram till dess att barnet är inskrivet vid en förskola i kommunen. Därefter ansvarar förskolan för kontakter med vårdnadshavare.

Strukturtillägg

Förskolor som tar emot nyanlända barn med annat modersmål som kommer via socialkontoret kan ansöka om strukturtillägg. Barnet ska inte ha bott i Sverige tidigare.

Strukturtillägget är 0,5 extra förskolepeng per barn under det första året som barnet är i Sverige.

Danderyds kommuns *Rutiner för mottagande av nyanlända barn och elever* ska följas av förskolorna så att de planerar utifrån det nyanlända barnets individuella förutsättningar och behov.

Grundskolan

Riktlinjerna följer Skolverkets material ”Organisera mottagande och utbildning av nyanlända elever³”

En elev som är nyanländ kan komma till kommunen av olika anledningar, familjen flyttar hit för att arbeta, kvotflyktingar, asylsökande eller papperslösa. Bildningsförvaltningen får därför information om en nyanländ elev via olika kanaler.

³ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/nyanlanda-barn-och-elevers-utbildning/organisera-mottagande-och-utbildning-av-nyanlanda-elever-i-grundskolan>

Även om enskild elev inte omfattas av skollagens definition av nyanlända elever ska hen ändå få ta del av de insatser som nyanlända elever har rätt till, om det behövs i det enskilda fallet⁴. Det avgörande ska vara den enskilda elevens behov och om barnets situation är jämförbar med en nyanländ elevs. Elev i förskoleklass som är nyanländ i Sverige får ta del av insatserna. Utbildningsnämnden har till budget 2019 fattat beslut att strukturtillägg också omfattar de barn i förskoleålder som kommer till kommunen via socialkontorets mottagning för nyanlända.

Att välja grundskola i Danderyds kommun⁵

Att välja grundskola är ett aktivt val som vårdnadshavare ska göra. Alla val och uppsägningar av plats görs genom e-tjänsten ”Välj förskola, pedagogisk omsorg, grundskola eller fritidshem”. Bildningsförvaltningen informerar om vilken eller vilka skolor som har ledig plats. Alla vårdnadshavare måste godkänna ansökan till grundskola och fritidshem. Det är varje skola som beslutar om antagningar.

Mottagande

Alla nyanlända barn och ungdomar ska tas emot utan onödiga dröjsmål eller så snart det är lämpligt med hänsyn till deras personliga förhållanden. De bör tas emot på förskola eller grundskola senast en månad efter ankomst till Danderyds kommun.⁶

Anländ via socialkontoret

Socialkontoret kontaktar bildningsförvaltningen tidigt för att informera om att det kommer barn till kommunen. Socialkontoret lämnar information om barnet till bildningsförvaltningen. Bildningsförvaltningen ansvarar för att kontakta grundskolorna i kommunen och att lämna information till socialkontoret om tillgänglig skolplats i kommunen.

Bildningsförvaltningen ansvarar för kontakten med socialkontoret och med kommunens skolor tills det är klart med vilken skola som tar emot barnet. Därefter ansvarar skolan för kontakter med socialkontoret och vårdnadshavare.

Anländ på annat sätt

Vårdnadshavare som avser bosätta sig i kommunen söker skolplats via Danderyds e-tjänst. Informationen om vem som är nyanländ kan därför komma från olika håll. Bildningsförvaltningen ansvarar för att ta in grundläggande information om eleven. Bildningsförvaltningen kontaktar lämpliga skolor för att undersöka vem som kan ta emot eleven och informerar vårdnadshavare om vilken skola de kan söka till.

Bildningsförvaltningen ansvarar för kontakten med vårdnadshavare och kommunens skolor tills det är klart med vilken skola som tar emot barnet. Därefter ansvarar skolan för fortsatt kontakt med vårdnadshavare.

⁴ 3 kap. 12 c § skollagen

⁵ Se Danderyds riktlinjer att välja skolan i Danderyd

⁶ 4 kap. 1a § skolförordningen och 12 kap. 14 § gymnasieförordningen

Utbildningen

För att ge eleven och vårdnadshavare en bra start genomför skolan ett inskrivningssamtal med dem innan eleven går in i undervisningen.

Därefter gör skolan en kartläggning av elevens kunskaper för att identifiera elevens behov av insatser. En nyanländ elevs kunskaper behöver inte kartläggas om det är uppenbart onödigt.⁷

Skolverkets material för kartläggning ska användas.

Ett engångsbelopp utgår till grundskolan för mottagande av nyanländ elev som inte gått i svensk skola tidigare.

Eleven bör i första hand klassplaceras åldersadekvat, dvs med jämnåriga elever oavsett tidigare skolbakgrund. Varje elev ska ha en plan för den första perioden i skolan med de insatser som skolan bedömer är nödvändiga. Skolan ska ta fram en individuell studieplan för nyanlända elever i årskurs 4-9.

Studiehandledning

Studiehandledning ges på modersmål eller på elevens starkaste skolspråk och stödjer elevens språk- och kunskapsutveckling i olika ämnen. Lärare och studiehandledare ska samverka runt elevens undervisning i de ämnen där studiehandledning behövs.

Studiehandledning tillhandahålls av enheten för flerspråkighet. För nyanlända elever kan skolan avropa ett fastställt antal timmar per vecka från enheten för flerspråkighet. Om skolan gör bedömningen att det behövs fler studiehandledningstimmar kan skolan köpa fler timmar från enheten för flerspråkighet. Om enheten inte kan erbjuda studiehandledning på ett språk som eleven behärskar och skolan kan ordna studiehandledning på annat sätt kan skolan ersättas med ett fastställt belopp.

Studiehandledning ska genomföras på modersmål eller det språk som eleven har använt under tidigare skolgång. I det fall som det inte finns lärare i rätt språk behöver skolan avgöra hur eleven på annat sätt ska få motsvarande stöd i sin kunskapsutveckling.

Studiehandledning erbjuds bara för elever i årskurs 1-9.

Särskilt stöd

Alla elever ska ha tillgång till de stödåtgärder som finns, både extra anpassningar och särskilt stöd. Även nyanlända elever kan vara i behov av särskilt stöd som inte har sin orsak i eleven är nyanländ. I de fall en elev bedöms ha särskilda behov ska en utredning snarast göras för att möjliggöra en skolgång som är anpassad efter dessa behov.

Struktur tillägg

En grundskola som undervisar enligt svensk läroplan kan ansöka om struktur tillägg från Danderyds kommun för elever som är folkbokförda eller boende i kommunen enligt skollagens definition. Struktur tillägget varierar

⁷ 3 kap 12-c-d §§ skollagen

beroende på hur länge eleven varit i Sverige, årskurs och längd på tidigare skolbakgrund.

En kommun eller en fristående skola har rätt till ersättning från Migrationsverket för kostnader gällande utbildning för asylsökande barn⁸. Statsbidrag kan också sökas för elever som är i Sverige som familjemedlem till personal på främmande makts beskickning samt papperslösa barn. Villkoret är att de har sin stadigvarande bostad i kommunen. I Danderyd görs ansökan av bildningsförvaltningen för de elever som är bosatta i kommunen enligt skollagens definition.

Struktur tillägget beviljas per kalenderår med start från och med den dagen då eleven för första gången börjar skola i Sverige. En ny ansökan med uppföljning och ny studieplan lämnas till bildningsförvaltningen inför varje år.

Resursfördelningsmodell för nyanlända elever i Danderyds kommun

Behovsgrupp	Nyanländ år 1		Nyanländ år 2		Nyanländ år 3	
	struktur-tillägg	studie-handledning	struktur-tillägg	studie-handledning	struktur-tillägg	studie-handledning
förskola	0,5*peng					
förskoleklass	0,5*peng					
årskurs 1-2	0,75*peng	2 tim/v				
årskurs 3-5 - adekvat skolbakgrund	0,75*peng	2 tim/v	efter ansökan	1 tim/v		
årskurs 3-5 - bristande skolbakgrund	1*peng	3 tim/v	0,5*peng	2 tim/v	efter ansökan	efter ansökan
årskurs 3-5 - ingen skolbakgrund	1*peng	4 tim/v	0,5*peng	2 tim/v	0,25*peng	1 tim/v
årskurs 6-9 - adekvat skolbakgrund	0,75*peng	3 tim/v	efter ansökan	1 tim/v		
årskurs 6-9 - bristande skolbakgrund	1*peng	4 tim/v	0,5*peng	3 tim/v	efter ansökan	1 tim/v
årskurs 6-9 - Veldig låg eller ingen skolbakgrund	1*peng	5 tim/v	1*peng	4 tim/v	0,25*peng	2 tim/v

Skolan kan ansöka om struktur tillägg och studiehandledning för elevens fjärde år. Beslut tas efter individuell prövning.

⁸ 1 a §, 2 §, 5-6 §§ förordningen (2002:118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.

Gymnasieskola

Nyanlända elever som är 16 -19 år erbjuds plats på gymnasieskolans introduktionsprogram – språkintröduktion. Programpenge för språkintröduktion är anpassad till målgruppen vilket innebär att det inte finns strukturillägg för gymnasieskolor.

Elever bosatta i Danderyd som går i skola i annan kommun

Skolor utanför Danderyds kommun som tar emot nyanlända elever bosatta i Danderyd kan ansöka om strukturillägg samt ersättning för modersmål och studiehandledning. Danderyd tillhandahåller inte studiehandledare eller modersmåls lärare för skolor utanför kommunen.

Uppföljning

Arbetet med nyanlända elever följs kontinuerligt upp och redovisas till utbildningsnämnden i nämndens årliga verksamhetsberättelse.

Riktlinjerna kompletteras med *Rutiner för mottagande av nyanlända elever i grundskolan* samt *Rutiner för mottagande av nyanlända barn i förskola* som fastställs av bildningsförvaltningen.

Övergångsregler

Riktlinjerna gäller från höstterminen 2021. För de skolor som fått den tidigare nyanländresursen beviljad gäller beslutet fram till det datum som står på beslutet. En skola kan välja att göra en ny ansökan för redan beviljad resurs senast den 30 april.